

KÖZBESZERZÉSI INTERJÚ

Interjú Dr. Puskás Sándorral, a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökével

Közbeszerzési biztosi tevékenységét 2006 óta végzi, 2013-tól a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökhelyettese, 2016-ban pedig elnöke lett. Ezt megelőzően kapcsolódott valamiképpen a munkája a közbeszerzésekhez?

Igen, két oldalról is, egyrészt a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzése felől, másrészt az ajánlatkérői oldalról. 2000-ben egyébként már jártam a Döntő-bizottságon az ajánlatkérőt képviselve egy jogorvoslati ügyben tartott tárgyaláson. Nyertük az ügyet, az alaptalan kérelmet elutasította a Döntőbizottság.

Hogyan működik a Közbeszerzési Döntőbizottság, miként jár el a jogvitákban?

A Közbeszerzési Döntőbizottság, mint közbeszerzési jogorvoslati fórum a Közbeszerzési Hatóság keretében, de attól függetlenül, kvázi bíróságként működik. Ennek a függetlenségnek a jogalkotó meghatározta a törvényi garanciáit, a közbeszerzési biztosok nem utasíthatók és nem befolyásolhatók az egyes jogvitákban. A közbeszerzési jogorvoslati eljárás kérelemre, vagy hivatalbóli kezdeményezésre indul.

A Döntőbizottság hatáskörébe kizárólag a közbeszerzési jogviták elbírálása tartozik, döntéseit a jogorvoslati irányelvben foglalt követelményeknek megfelelően, kontradiktórius eljárásban, 3 tagú tanácsban hozza meg, melyben két jogi szakvizsgával rendelkező jogi biztos és egy szakmai biztos jár el.

A Döntőbizottság országos illetékességgel rendelkező közbeszerzési jogorvoslati fórum, döntései ellen államigazgatási úton nincs további jogorvoslati lehetőség, a döntéseink bírósági felülvizsgálata kérhető. A bírósági felülvizsgálatra kizárólagos hatáskörrel és illetékességgel a Fővárosi Törvényszék rendelkezik.

A Döntőbizottság rendkívül gyorsan dolgozik, nagyon rövid eljárási határidőkkel, mely évek óta kitűnik az országgyűlési beszámolóinkból is. Az átlagos ügyintézési időtartamunk évek óta jóval 30 nap alatt van.



Hogyan érvényesül a nyilvánosság a Közbeszerzési Döntőbizottság szakmai munkájában?

Nagy nyilvánosság mellett dolgozunk, amely abban is megnyilvánul, hogy amennyiben jogorvoslati kérelemmel fordulnak a Döntőbizottsághoz, a jogorvoslati kérelem adatai a Hatóság honlapján haladéktalanul – kb. fél órán belül – megjelennek.

A döntőbizottsági tárgyalások fő szabályként szintén nyilvánosak, melyekről az érdeklődők szintén a honlapról szerezhetnek tudomást.

Amikor a Döntőbizottság meghozza az adott jogorvoslati ügyben a jogvitát eldöntő döntését, a jogorvoslati ügy befejezését eredményező végzést vagy határozatot, azt szintén a meghozatalának napján közzéteszi

a honlapon. A döntések teljes terjedelmükben jelennek meg nyilvánosan, melyek tartalmazzák az ügy irányadó tényállását, a Döntőbizottság döntését, valamint a döntés ténybeli és jogi indokait, így azok mindenki számára megismerhetővé válnak. Emlékszem olyan esetre, hogy a pénteki tárgyaláson az ügyfelek a két nappal korábban publikált határozatra hivatkoztak, ez is azt támasztja alá, hogy a közbeszerzési eljárások résztvevői folyamatosan figyelemmel kísérik a Döntőbizottság tevékenységét.

Lassan 15 éve követi nyomon a Döntőbizottság tevékenységét, melyek voltak ezidő alatt a legnagyobb változások a „döntős” feladatkörök, vagy akár az érdemi döntések tekintetében?

El szoktam mondani, hogy a közbeszerzési jog egyik legstabilabb területe a jogorvoslati rendszer szabályozása, már az első közbeszerzési törvény is alapvetően a jelenleg hatályos szabályozással egyezően alakította ki a közbeszerzési jogorvoslati rendszert. A Kbt. módosításai a jogorvoslati fejezet tekintetében az elmúlt 25 évben több jelentős változást hoztak, melyek közül a legfontosabb változásokat a 2018. január 1. napján hatályba lépett törvénymódosítások és új törvények eredményezték, alapvetően megváltoztak az eljárásjogi szabályok, ettől az időponttól kezdődően kötelezően alkalmazandó az elektronikus ügyintézés. A jogorvoslati eljárásra vonatkozó elektronikus ügyintézésre való átállásunk zökkenőmentes volt.

A Döntőbizottság negyedszázados történetében a legnagyobb változás szintén 2018. január 1. napjával következett be, klasszikus polgári bírósági hatásköröket kapott azzal a Döntőbizottság, hogy egyes nagyon súlyos jogsértések megállapítása esetén, amikor a jogsértő döntés annak megsemmisítésével nem reparálható, (pl. közbeszerzési eljárás mellőzésével kötött szerződés, a szerződéskötési moratórium megsértésével megkötött közbeszerzési szerződés) immár a Döntőbizottság dönt az adott szerződés semmisségének megállapításáról, továbbá arról, hogy a semmis szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

Véleménye szerint milyen a presztízse a Döntőbizottság döntéseinek, mennyire fogadják el azokat a gazdasági szereplők?

Az előző években a Döntőbizottság döntéseit átlagosan 17-18%-ban támadták meg, a tavalyi évi adatok egy jelentős, 5%-os csökkenést mutatnak. Soha nem volt ilyen alacsony a megtámadási arány, amely azt mutatja, hogy a döntéseink közel 90%-át elfogadják az érintett felek, nálunk véglegesen lezárulnak ezek a jogviták. A Döntőbizottság pernyertességi aránya az elmúlt években folyamatosan nőtt, 90 % fölötti, vagyis a szervezet a döntései ellen indított bírósági felülvizsgálásokat – elenyésző kivétellel – rendre megnyeri.

Milyen tanulságokkal szolgálnak az Európai Bíróság közbeszerzési jogot érintő ítéletei?

Tagállami jogorvoslati fórumként természetesen folyamatosan figyelemmel kísérjük az Európai Bíróságnak a közbeszerzési irányelveket és a jogorvoslati irányelvet érintő döntéseit is, melyeket jogalkalmazóként természetesen értelmezünk és munkánk során alkalmazunk. Az idén közvetlenül is érintettek voltunk két előzetes döntéshozatali ügyben, részt vettünk a tárgyalásokon. Az Európai Bíróság döntései után várjuk a nemzeti bíróságok ítéleteit.

Mit szeret leginkább a döntőbizottsági munkában? Mik a legnagyobb kihívások?

Röviden válaszolva, alapvetően szeretem ezt a munkát, hiszen ha nem így lenne, nem dolgoznék itt közel 15 éve. De természetesen erre a kérdésre azért részletesebben is válaszolnék. A legfontosabb, hogy teljes egészében a szakmai munkának lehet élni, mivel a Döntőbizottság munkavégzéséhez szükséges valamennyi feltételt maradéktalanul biztosítja a Közbeszerzési Hatóság vezetése.

A Döntőbizottságon a szakmai és szervezési munkát egy nagyon stabil csapat látja el, kiváló kollégáim vannak valamennyi területen, nyilvánvalóan csak velük érhetők el komoly szakmai eredmények. Nemcsak számomra, hanem valamennyi jogász kollégám számára az egyik legnagyobb kihívást az jelenti, amikor nem jogi, hanem műszaki kérdésben kell állást foglalni. Természetesen az ilyen jellegű kérdésekben a szakmai biztos kollégák magas szintű tudására támaszkodunk, de a szóbanforgó kérdést nekünk is meg kell érteni, hiszen a bíróság előtt már a jogtanácsos látja el a

képviseletet. Új jogász kollégáknak szoktam mondani, hogy itt ki fog nyílni a világ, olyan új dolgokat lehet és kell megtanulni, amire másutt nem lenne lehetőség. Nekem is meg kellett tanulnom - egyebek mellett -, hogy mi is az a forgószámolyos ágyazatrostáló és a szemipermeábilis membránfólia.

Mindig kihívás, amikor olyan jogkérdésben kell állást foglalni, amely még korábban nem szerepelt a jogorvoslati ügyeinkben, és amely olyan jelentőségű döntés lesz, hogy a közbeszerzés szereplőinek mérföldkövet fog jelenteni.

Korábban említette már a nagyfokú nyilvánosság biztosítását, illetve azt is, hogy a Döntőbizottság nagyon komoly szakmai tapasztalatokkal rendelkezik. Mit tesz a Döntőbizottság és személy szerint Ön azért, hogy mindezeket megismerje a jogkereső közönség?

A Közbeszerzési Hatóság elmúlt években bekövetkezett szemléletváltásával összhangban a Döntőbizottság is sokkal nyitottabbá vált, rendszeres résztvevői vagyunk a Hatóság és más szervezetek által életre hívott konferenciáknak, szakmai rendezvényeknek, nagy érdeklődés mellett rendszeresen tájékoztatjuk a közbeszerzési területen dolgozó szakembereket az aktuális jogorvoslati ügyekről és bírósági döntésekről, elemezzük a fontosnak tartott jogeseteket.

Közbeszerzési biztos kollégáim rendszeresen publikálnak, oktatnak. Jómagam több egyetemen tartok órákat és látok el konzulensi feladatokat.

Mivel foglalkozik legszívesebben szabadidejében? Hogyan pihen ki egy fárasztó munkahetet?

Már hosszú ideje tudatosan próbálok elválasztani a munkát és a magánéletemet, hazafelé menve hátra hagyni a munkahelyi gondolatokat. A szellemi munka után nagyon fontosnak tartom a fizikai kikapcsolódást, igyekszem magam jó kondícióban tartani. Szeretünk utazni, kirándulni, egyaránt érdekelnek a természeti és az épített környezet szépségei. A legkedvesebb szabadidős elfoglaltságomat a képzőművészet és a színház iránti érdeklődés mellett a komolyzene szeretete határozza meg, évek óta van operabérletünk és járunk hangversenyekre. Így advent közeledtével gyakran gondolok arra, hogy milyen jó lenne az idén is élőben látni és hallani a Diótörőt, a Bohéméletet vagy eljutni a Zeneakadémia karácsonyi koncertjére és várni azt a csodát, amelynek megérkezését a hárfa megszólalása jelzi...